

อัจฉรา โด่งดัง: ผลของสภาวะการบ่มต่อพฤติกรรมการเกิดผลึกและแป้งทนย่อยของแป้ง
มันสำปะหลังตัดกิ่ง (EFFECT OF INCUBATION CONDITION ON CRYSTALLIZATION
BEHAVIOR AND RESISTANT STARCH FORMATION OF DEBRANCHED NORMAL AND
WAXY CASSAVA STARCH) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา ทองทา, 98
หน้า.

คำสำคัญ: การเกิดผลึก/สภาวะการบ่ม/อุณหภูมิ/รีโทรเกรดชัน/แป้งต้านทานการย่อย/แป้งตัดกิ่ง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความเข้าใจพื้นฐานของพฤติกรรมการเกิดผลึกของแป้งมัน
สำปะหลังตัดกิ่ง โดยแป้งมันสำปะหลังที่มีปริมาณอะมิโลสแตกต่างกันถูกนำมาศึกษาพฤติกรรมการ
ผลึกช่วงระหว่างการตัดกิ่งที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส และภายใต้สภาวะการบ่มที่อุณหภูมิ 15, 25,
45, 65 และ 85 องศาเซลเซียส นอกจากนี้ เวลาในการตัดกิ่งและกระบวนการทำแห้งเป็นอีกหนึ่ง
ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดผลึกของแป้งตัดกิ่ง จึงได้ทำการเปรียบเทียบเวลาการตัดกิ่ง (2 และ 6 ชั่วโมง)
และวิธีการทำแห้ง (การทำแห้งแบบแช่เยือกแข็งและการทำแห้งแบบถาด) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการ
เกิดผลึกอันเนื่องมาจากปัจจัยดังกล่าว แป้งต้านทานการย่อย สันฐานวิทยาและคุณสมบัติทางความ
ร้อนของแป้งมันสำปะหลังตัดกิ่งก็ถูกตรวจวัดเพื่อหาความสัมพันธ์ด้วยเช่นกัน

ในกระบวนการการตัดกิ่ง เวลาที่มากกว่าทำให้ปริมาณผลึกและปริมาณแป้งต้านทานการย่อย
เพิ่มขึ้น แป้งมันสำปะหลังตัดกิ่งที่ผ่านการทำแห้งด้วยวิธีการทำแห้งแบบแช่เยือกแข็งสนับสนุนการเกิด
โครงสร้างผลึกชนิดบี (B-type) โดยอนุภาคแสดงลักษณะเป็นรูพรุนคล้ายฟองน้ำ ขณะที่การทำแห้ง
แบบถาดที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ส่งเสริมการเกิดโครงสร้างผลึกชนิดซีและเอ (C_β-type)
และอนุภาคมีลักษณะแน่น การทำแห้งแบบถาดยังส่งเสริมการเพิ่มขึ้นปริมาณของผลึก ปริมาณของ
แป้งต้านทานการย่อย และอุณหภูมิการทำลายผลึกมากกว่าการทำแห้งแบบแช่เยือกแข็ง

เทคนิคการกระเจิงรังสีเอกซ์มุมกว้างจากแหล่งกำเนิดแสงซินโครตรอนเชิงเวลา ถูกใช้ติดตาม
พฤติกรรมการผลึกของสตาร์ชตัดกิ่งช่วงระหว่างการตัดกิ่งและระหว่างการบ่มที่อุณหภูมิต่างๆ พบว่า
ช่วงระหว่างการตัดกิ่งแป้งที่มีสายโซ่ยาวพิเศษเกิดการตกผลึกเป็นผลึกชนิดบี (B-type) แต่แป้งที่ไม่มี
สายโซ่ยาวพิเศษไม่แสดงโครงสร้างของผลึก (amorphous) และการเกิดผลึกภายใต้สภาวะอุณหภูมิ
ต่ำทำให้เกิดการก่อตัวของโครงสร้างผลึกชนิดบี (B-type) ในขณะที่สภาวะอุณหภูมิสูงสนับสนุนการ
ก่อตัวของโครงสร้างผลึกชนิดเอ (A-type) แบบจำลองสมการอัครามี (Avrami) ถูกใช้ในการวิเคราะห์
อัตราการเกิดผลึก (k) ของแป้งตัดกิ่ง ซึ่งพบว่า อัตราการเกิดผลึกได้รับการสนับสนุนโดยสายโซ่ยาว
พิเศษและอุณหภูมิต่ำ นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ของปริมาณผลึกและขนาดของผลึกที่อุณหภูมิ 15, 25,
และ 45 องศาเซลเซียส แสดงให้เห็นว่าเมื่อปริมาณผลึกเพิ่มขึ้นส่งผลให้ขนาดของผลึกเพิ่มขึ้นด้วย

การบ่มที่อุณหภูมิที่สูงกว่าสนับสนุนขนาดของผลึกที่ใหญ่กว่า อีกทั้งยังส่งเสริมการเพิ่มขึ้นของแป้ง
ต้านทานการย่อยและอุณหภูมิการทำลายผลึกของสตาร์ชตัดกิ่งมากกว่าการบ่มที่อุณหภูมิต่ำ

สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร
ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนักศึกษา อัศนรา ไชยสัง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อุบล

ATCHARA DONGDANG: EFFECT OF INCUBATION CONDITION ON
CRYSTALLIZATION BEHAVIOR AND RESISTANT STARCH FORMATION OF
DEBRANCHED NORMAL AND WAXY CASSAVA STARCH. THESIS ADVISOR:
ASSOC. PROF. SUNANTA TONGTA, Ph.D., 98 PP.

Keyword: Crystallization/Incubation condition/Temperature/Retrogradation/Resistant starch/
Debranched starch

The purpose of this research was to develop a fundamental understanding of the crystallization behavior of debranched cassava starch. Normal and waxy cassava starch, which are different in amylose content, were used to study crystallization behavior during debranching at 55°C and isothermal incubation at 15, 25, 45, 65, and 85 °C, respectively. Additionally, the impact of debranching time (2 and 6 hours) and using a drying method (freeze-drying and tray-drying) on the crystallization of debranched starch were examined as they are significant factors in the process. Furthermore, resistant starch content, morphology, and thermal properties were investigated to determine their relationships with regard to crystallization behavior.

During debranching, a longer debranching time led to an increase in crystallinity and resistant starch content. Debranched cassava starch that underwent freeze-drying induced the formation of a B-type polymorph with a porous spongy-like structure. On the other hand, tray-drying at a temperature of 50°C promoted the formation of a mixed structure between B- and A- polymorph (C_B -type) with denser particle characteristics. Tray-drying also contributed to higher crystallinity, increased resistance to starch content, and elevated melting temperatures of the crystallized starch when compared to freeze-drying.

An in-situ synchrotron wide-angle X-ray scattering (In-situ synchrotron WAXS) technique was used to monitor the crystallization behavior of starch during debranching and incubation at various temperatures. During debranching, the debranched starch with super long-chains exhibited a B-type crystalline structure while starch without super long-chains showed an amorphous structure. Under low-temperature incubation, B-type crystalline structure was observed. High-temperature incubation promoted the formation of an A-type crystalline structure. The Avrami equation model was used

to determine the crystallization rate (k) of the debranched starches. The crystallization rate was influenced by super long-chains and low-temperature incubation. Furthermore, the relationship between crystallinity and lateral crystal size at temperatures of 15, 25, and 45°C, respectively, indicated that an increase in crystallinity resulted in an increase in lateral crystal size. The higher incubation temperature supported larger lateral crystal size, an increase in resistant starch content, and a higher melting temperature of crystallized starch when compared to a lower incubation temperature.

School of Food Technology
Academic Year 2022

Student's Signature Atchara Dongdang
Advisor's Signature S. Pong